

א.ב. זה ביכלל רוצים מישטר להם את חברון ואת מעצבן אותם. הם רוצים רחוק, מחוץ הם.

כשאני הולך ברחוב, אנשים צועקים לי שאני הורס להם את המדינה. איהו כוח יש לי? יש לי כבר ארבעה ילדים. מה אני צריך את זה? כמה זמן אני יכול להחזיק מעמד בתור סמל?

איפה מחלקת החדשות של שנה ש- עברה, כשיעל זון היתה במלוא כוחה, אורי גולדשטיין צעק, ישראל סגל וחיים יבין היה איכפת להם? איפה המאבקים עם ההנהלה, כשאנון צוקרמן נותן גיבוי מלא, כשעמירם ניר מתוכח ואלימלך רם נלחם על כל מילה? איפה ישיבות-מערכת, ש- לכולם היה איכפת וצעקו חמס? היום זה לא קיים יותר!

חלבי טוען שמחלקת החדשות הובסה במלחמת-התשה, שהתישה את כוחה. "היום", הוא אומר, "כשירים עלינו, אנחנו מורידים את הראש. לא הצלחנו להחזיק מעמד, ולהנהלה יש כל הכלים שאין לנו." כשהוא נשאל מתי חלה התפנית הרצינית הזאת לטובת ההנהלה, הוא משיב: "ברגע שהם ראו שהם יכולים להוריד את יעל זון מיומן השבוע, ואף אחד לא פוצה פה. ברגע שהבינו כי אפשר לסרס את כימעט צוות ואיש לא מען להגיד מילה. וברגע שהם נתנו הוראה שלא לראיין אישים מהשטחים המוחזקים, ואנחנו עברנו על זה בשקט."

רפיק חלבי אינו מעז לקרוא לילד בשמו, כשם שאינו מעז לקרוא להרבה ילדים בשמם. הוא מעדיף להישאר על הגבול הדק שלא לא לכאן ולא לכאן. אך מדבריו ברור כי השינוי לרעה חל לפני כמחצית השנה, ברגע שטוביה סער התחיל לנהל את מחלקת החדשות במקומו של חיים יבין.

למעשה הוא מנסה להגן על סער ואומר: "טוביה חושב שהוא עדיין יכול לשנות משהו בשיטת החשיבה האומית הפנאי טית של ההנהלה. אבל אין לו סיכוי. ני יודע שסיקור השטחים המוחזקים היה פגום, והיה חסר, ואני מאשים בזה את כל חברי במחלקת החדשות, ובעיקר את עצמי. פשוט לא נלחמנו. גברו עלינו."

"אני יודע שלא ירחק היום שבו נעמוד למישפט ציבורי ונצטרך להגיד לכולם למה לא הבאנו את האמת במערומיה. למה לא גילינו לעם הזה מה הולך בגדה."

"אני יכול להשתגע. חברים שלי, יהודה ליטני מהארץ ודני רובינשטיין מדבר מסק- רים את המצב בשטחים בכלל, ובחברון בפרט. כל הזמן. אני עושה אפס קצוה של מה שהם עושים, ותראי מה קורה. עושים לי עליוהם, עוכר ישראל קוראים לי."

"פעם הייתי מתוכח הרבה בישיבת הבוקר. היום אין לי כוח. חבל על האנר- גיה. יש לי חבר בן 35 שמת מהתקילב, ויש לי חבר ששמו לו מיטען במכונת, והלכו לו הרגליים. אני רוצה לחיות."

הראש הערבי

של הדרוזי

רפיק חלבי מודה שלא תמיד אהד את המדינה. כילד שגדל בכפר דרוזי טיפח כבר מילדותו רגשות נגד הישרא- לים. שגדלו חלק מאומותיה של דלית-אל- כרמל, אחרי מילחמת ששת-הימים, כשעם ישראל היה נותן עדיין בשיכרון הניצחון, היה רפיק חלבי צעיר דרוזי מבלבל: "שנאתי את המדינה הזאת. הראש הערבי שלי לא יכול היה לקבל את השחצנות של העם הזה. פחדתי מהכוח העצום של הישראליים. פחדתי מהעוצמה הטמונה בהם. במלחמת יום-הכיפורים הייתי בעצמי חייל עדיין, עם רגשות מעורבים, וכשהש- תחרתי הלכתי לטלוויזיה ומחלקת- החדשות החזירה לי את האהבה למדינה."

"אני נשבע לך, במחלקת-החדשות קי- בלתי מאנשים חום שלא קיבלתי בשום מקום אחר בעולם. כשהאזון הלא-רגישה שלי לא קלטת את הנימה המאיימת של אריק שרון, כאשר כינה אותי בכל מיני כינויים כבנסת בעיקבות הכתבה על חל- קות-האדמה המעובדות שהופקעו קלט את הנימה חיים יבין, שלקח אותי אליו הביתה וישנמה אצלו שבוע ימים. כשיעל זון הומינה אותי אליה הביתה, וכל יתר ה- חברים במחלקה דאגו לי כמו לאח, ידעתי עם מי אני חי."

"אני יודע שזה לא דוגמה לכל עם"

ישראל. אני יודע שזו הפינה שלי, ואלה אנשים מיוחדים מאוד, שיש להם יחס מיי- חד אלי, אבל עכשיו גם זה נגמר. אני מרגיש רע מאוד גם מיקצועית וגם חבר- רתית."

רפיק חלבי חצוי, רגשותיו מעורבים. בירושלים אין הוא מרגיש כיהודי, ובשכם

שפוי ביותר במדינת-ישראל, מבט לחד- שות, אינו מה שהיה פעם. "אנשים עייפים, לא יכולים לעבוד, מוצאים עצמם במישפטי- שדה ביגלל איהו מין פאפו שכזה, ה- מחפש טרמפ על כל דבר שקורה. מה היה עושה פאפו אם לא הייתי קיים? הוא הרי מקבל כותרות רק בגללי. ומה הוא,

חשבתי שאוכל לחיות בין שני הטולמוח אך זה בלתי-אפשרי. אני בורח מדלית לירושלים המחירנית ומירושלים לדלית המסורחית. איני מוצא את מקומי לא פה ולא שם

66

בסך הכל? שופר של קבוצת-שוליים. אני מציע לו, בצורה עדינה ביותר, ללכת ללמוד מה זה דמוקרטיה. דמוקרטיה זה לא אנרכיה ולא פאשיזם.

"תאמיני לי, אנחנו יודעים שהמחלקה לא טובה ושזה לא זה. אנשים רוצים לעבוד, אבל אי-אפשר לעבוד באווירה כזו. ההנהלה השתלטה עלינו לגמרי, ואין לנו ברירה אלא למלא את רצונה. במשך

אינו מרגיש כערבי. כששאלו אותו פעם מדוע אינו מתגייר השיב: "אני פוחד שיחשבו שאני עיראקי, ואז אהיה עוד יותר דפוק."

על פיצול האישיות שלו ורגשותיו הר- חצויים אפשר ללמוד מהסיפור הבא: "פעם שאלו אותי איך אני מרגיש בשכם. אמרתי שלא נוח, לא מפני שאני דרוזי, והם מוסלמים, אלא מפני שאני ישראלי."

חלבי לא אומר זאת במפורש, אך מתוך דבריו מובן כי הבעיה העיקרית של מחלקת-החדשות היא חוסר-הגיבוי לאנ- שיה. כשהוא נשאל אם הוא נמצא בעימות עם טוביה סער, מנהל המחלקה, הוא משיב: "אין לי איתו עימות. כל דבר שאני מעביר אליו הוא מעביר ללפיד, ר- לפיד מחזיר. הנהלת רשות-השידור הפקרי- עה ממנהל מחלקת-החדשות את הזכות להחליט בנושא השטחים."

וכשמקשים ושואלים מדוע אין סער מתעקש על סיקור המתרחש בשטחים ה- מוחזקים, הוא משיב: "הוא לא יכול להת- עקש, כי הוא יילך הביתה. אל תשכחי שהוא מקבל הוראות."

גם חיים יבין קיבל הוראות. "ביגלל זה חיים יבין הגיע לאן שהגיע", אומר חלבי, המגן על סער, אך המתקיף, לעומת זאת, את לפיד, שאישר לו את כתיבת סיפורי- ההמתנגד לפיטוריו. "לפיד אומר שהוא ר- צה להגן עלינו מהתקפות פוליטיקאים. איפה הוא היה כשאיימו לרצוח אותי? איפה היה כשהלכתי עם שומר-ראש צמוד? אנחנו לא פוחדים מפוליטיקאים. לפיד יודע שבמליאה יושבים אנשים ש- יעשו את העבודה השחורה בשבילו - ירון, פאפו, אהובה מרון - אז הוא משחק את העיתונאי, את הבסדר. אמרתי לו את זה בפנים, אבל אלה היו מילים לבטלה. הסיפור הוא לא לפיד. הסיפור הוא שיש בחירות, ואנשים רוצים מסך נקי."

רפיק חלבי אינו אוהב לדבר על חייו

זה נגמר! אומר הכתב לענייני שטחים ומספר כי מנכ"ל רשות-השידור, יוסף לפיד, פסל לו בתקופה האחרונה כל כתבה (לבד מהכתבה האח-

רונה על חברון) בנושא השטחים. "מחלקת החדשות", אומר רפיק, "אינה מה שהייתה פעם - ההנהלה ניצחה אותה במלחמת התשה והחבר'ה הפסיקו להילחם ולעמוד על שלהם."

התקופה שלא דיווחתי על השטחים עשיתי סרט תיעודי על כפר לא-נגוע, החי ב- מערות פתח-חברון. השתדלתי להראות בסרט איך יראה כפר שלא נגעו באדמו- רתיו. שלא פגעו בו.

"סרט תמים, לא שכם, לא חברון - ועשו לי אלף בעיות עד שקיבלתי אישור. "חוץ מזה הייתי עורך-מישנה כל הזמן. הרווחתי את לחמי בכבוד. אנשי אמרו: מה זה, בעטו בו למעלה? הם לא יוד- עים שבמחלקה אף אחד לא רוצה להיות עורך. כולם רוצים לצאת לשטח."

"כל כתבה שהצעתי - פסלו. הצעתי להכין כתבה על המנהיגות החדשה בהר- חברון, על כפר ערבי בעוצר, על המפלגה הקומוניסטית בגדה המערבית. הכל נפסל. הציעו לי כל מיני כתבות פשרה. לא הסכמתי. אני צריך לדווח אמת. לא נותנים לי לדווח אמת - אני לא מוכן לדווח חצי- אמת."

"אשתי לא פולניה" **מ** שבר-הזהות מלווה אותו משחר נער ריו. "זה התחיל כשלמדתי בתיכון ב- חיפה, וגרתי בדלית, וזה נמשך כשהייתי בצה"ל, ביחידה הדרוזית. תמיד נפש חצו- ייה. הסיכוי היחיד שלי להיות גם דרוזי וגם ישראלי הוא לדעת לשמור על עצמי, ותאמיני לי - זה קשה לי גם בדלית-אל- כרמל וגם בירושלים."

"קשה לי בדלית. מכיוון שזה מעט מאוד, (המשך בעמוד 46)